

Є Д Н І С Т Ь

Рік III. ВНУТРІШНЬО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ГУ УНЄ ЧИСЛО 9. (19.)

В. Мулик

Вага організованості

(Доповідь, виголошена 13. 3. 1955 в Льонві)

Хто читає українську пресу, хто слідує за напрямними дії українських організацій, той бачить яку колосальну вагу кладеться на потребу організованості нашої еміграції. Проте сторонній, не включений у сам вир організаційної роботи спостерігач ще далеко неповно бачить і знає, скільки енергії й зусиль вкладають в намагання все більшого закріплення організованості нашої еміграції ті, що взяли на себе тягар перетворювати оту розсіяну по всіх закутинах т. зв. вільного світу, нераз байдужу до всього, що не має відношення до її чисто приватних потреб українську еміграцію в свідому своєї мети й завдань спільноту.

В чому ж вага організованості? На поставлене питання можна відповідати під різними аспектами. Я в основу своєї доповіді положу кілька з них, на мою думку, найважливіших — під кутом наших національних потреб, випливаючих з існуючого сьогодні стану як на чужині, так і в поневоленій Батьківщині та наших сучасних і грядучих завдань.

Перед нами наша національна мета — самостійна соборна українська держава, а основою всіх наших починань — велика ідея добра, величчя, державної могутності й слави української нації. Червоною ниткою тягнеться ця мета й ідея кризь всю нашу історію. Почавши від світанку історії аж до наших днів, бачимо в ближчих, дальших і найдалших наших предків любов до рідної землі й Батьківщини та готовість складати в її обороні життя.

В обороні землі української перед навалами диких орд сходю чи ласих загарбників півночі й заходу, в боротьбі за державну суверенність, славу й величчя Батьківщини вже на світанку історії бачимо походи українських князів на Царгород, Каспій та Вислу, які «мечем і плугом визначували границі української владарности», бачимо їх велику працю для піднесення культури й багатства Української Держави та духового скріплення української нації. І вже тоді наша національна ідея перестає бути тільки підсвідомим почуттям, але стає усвідомленою метою, на яку свідомо спрямовують свої зусилля бодай передові верстви суспільства.

«Не пересоримо землі руської», «краще нам порубаними ніж полоненими бути». Це слова, що їх літописець княжих часів вкладає в уста князя Святослава Завойовника та його дружини (війська). Чи не співзвучні вони зі словами козака Шербака, який майже тисячу років пі-

зніше над викопаною могилою під Базаром у вічі катам заявив: «Смерти ми не боїмося, але до вас служити не підемо». Або — чи гордість українців княжих часів, що вони є синами землі руської, «про яку знають і чують на всіх кінцях землі», не є співзвучною з сьогоднішнім «Не знатимеш іншої правди як України»? І не важним є сьогодні чи слова ці виходили з уст тих, кому приписує їх літописець, чи може це були його власні вислови для характеристики сучасних йому настроїв і чинів, але важним є те, що він висловив їх вже на початку ХІ століття, визначуючи ними високий рівень патріотизму своїх сучасників. Значить — вже тоді були люди, яким присвйчувала та сама ідея, яка присвйчує сьогодні кращим українським патріотам, і важним є те, що ідея Батьківщини лишилася для історії спротивною до до сьогодні не послабленою.

Непослаблену силу цієї ідеї бачимо і в козаччині, яка по двох століттях по упадку княжої держави, народжується як нова українська воїнська і державно-творча сила та є виявом тієї самої волі нації і змагань за її вічні ідеали. А коли знову в наслідок сили ворогів і буїною розвинених наших національних дефектів, в другій половині ХVІІІ століття, марево нової неволі остаточно затьмарює на майже два століття цю славу добу, приходить наша доба, підготована такими велетнями живого українського духа, як Шевченко, Лесь Українка і Міхновський. Приходить доба, якою для наших поколінь суджено виповнювати свій змістом, змістом безприкладної героїки боротьби й праці.

Наша доба, це доба Української Національної Революції. Могутня ідея української нації, її державної суверенності й могутності знов проявляє себе у всій своїй повноті.

Проте національний ідеал не знайшов ще свого втілення в суверенній українській державі. Розгортаючи сторінки рідної історії, шукаємо в ній шляхів і дороговказів до нашої національної мети та знаходимо для себе велику науку. Насамперед приходимо до підтвердження, що поневолена нація, щоб здобути перемогу, вимагає державницького способу думання й дії бодай від провідного елемента та повної напрути зусиль, жертвенності, самовідречення, самопосвяти й організованості від всього народу.

Що таке організація? — Коротко кажучи, організація — це з'єднання індивідуальних зусиль людей для реалізації спільних завдань.

Без організованості сам патріотизм буде тіль-

ки побожним зіднанням над долею «веньки України» і безкорисним спалюванням енергії. Наша перемога стане можливою тоді, коли нація змобілізує всі свої сили та кинє їх на фронт за свій ідеал. І якщо головним завданням українства сьогодні є — розірвати залізні пута, що ними окупант скував волю української нації до вільного життя та повнотного вияву своїх духових і організаційних сил і здібностей, то впливаючим з нього завданням на сучасній мент є мобілізація й організація наших фізичних і духових сил для кинення їх на фронт боротьби за цей ідеал.

Хтось може сказати, що щоб бути добрим українцем, не обов'язково організуватися. Любити Україну й зробити для неї те, що в його силах, може кожний індивідуально, без організації. Що частина нашого суспільства саме так думає, для цього вистачить навести той факт, що багасть українців, яким не можна закинути браку патріотизму й жертвенності, від організованого життя сторонять. Такий погляд є мильний насамперед тому, що скільки б зусиль кожний з нас індивідуально не вкладав у працю для Батьківщини, ніхто не буде в силі зробити чогось такого, що вирішально заважило б на долі наших змагань. Не будучи скоординованими в організації та вивершувані й унаправлені в потрібне русло, виладовувана енергія й зусилля будуть розпоршуватися і пропадати на марне.

Погляньмо для прикладу на українську дійсність: сучасну і недавнину. Від 1917 року по сьогодні вона сповнена виявами незламної волі народу, який відчув свою силу, збагнув своє післання і роллю на грані двох світів, усвідомив свій шлях у майбутнє і з глужої провинції чужих метрополій переродився в модерну націю. Українська історія не занотувала багато прикладів такого колосального духового й фізичного напруження, яке характеризує нашу добу, що її сл. п. Ольжич назвав «жорстокою мов вочичя», а творців її «гострозорим мужнім поколінням». Драматизм доби, в якому не бракує трагізму (хоч би виморювання мільйонів го лодом, масові засланя тощо) ніяк не послабляє натуги наших змагань. Навпаки — вони набирають сили. Приспані віками неволі сили пробуджуються і з кожним днем ростуть і кріплять. Саме тут в горнілі затяжної боротьби, в обличчя нечуваного наступу ворога все більше й чіткіше кристалізується наш ідеал. Ідея української державности обростає плоттю і кров'ю.

Засобом, завдяки якому і через який пробуджена до життя нація маніфестує свою волю, є — організованість суспільства, є українські організації. Без них не міг би проявлятися збірний вияв волі нації.

Вез організації Української Армії 1917-20 років, без славної й героїчної Української Військової Організації, без революційно-державницької Організації Українських Націоналістів, без Української Повстанчої Армії, без ряду інших визвольних формацій, що діли поміж двома війнами, зокрема на Центральних і Східних Українських Землях під більшевизькою окупацією — як Козача Рада, Братство Українських Державників, Союз Визволення України, Спілка Української Молоді і інших, неможливим був би цей велетенський змаг, що його запісала історія на протязі ще неповних чотирьох десятиліть. І тут бачимо ту колосальну вагу організованости в українському визвольному процесі. Вачимо, що без організованости, сьогодні замість тих ко

лосальних моральних здобутків та «випсаних кров'ю героїв дороговказів у світле майбутнє нації, ми мали б за собою чорну пустку, були б нічим більше, як провінцією московської імперії.

На тлі цього питаємося тих, які уважають, що для служіння визвольній справі не обов'язково бути організованим: чи були б можливіми, а якщо навіть так, то чим були б ті очайдувні пориви тисяч і тисяч найкращих синів і дочок українського народу, які спалювали своє життя на жертвовнику Батьківщини та дали нам цей величезний моральний капітал, що його в змаганнях за волю здобув український народ, якщо б вони діяли не як карні члени визвольних організацій, а лише як індивідууми?

УВО й інші визвольні формації, що родилися на землях відродженої української держави безпосередньо по її упадку, зберегли тяглість збройної боротьби й неприємливої постави національного загалу до окупантів. ОУН зарівно під всіма займанщинами, як і на чужині, де тільки б'ється українське серце, перетворила націю в суцільний моноліт і надала визвольній боротьбі характеру тотальности та тривалих і тривалих форм. Інші чисельні організації — легальні й підпільні, в Україні і по всьому світі багато спричинилися для визвольної справи на полі культурному, політичному, виховному — словом на всіх ділянках нашого національного життя.

Якщо для державного народу організації може заступити держава, яка і є найвищою формою організації, то для нас, народу поневоленого, який цю державу хоче цюю здобути, організованість є необхідною. Хто цього не розуміє і не притримувється в житті, той є ще на надто низькому рівні національної свідомости.

На Рідних Землях український народ не має змоги організуватися, тому що жодних легальних виявів національного життя там не має. Пересічний громадянин до підпільної організації не належить, бо дійсність там є такою, що в умовах активної боротьби витривати можуть тільки найкращі. Але для широких народних мас вистачальним є те, що вони знають про наявність визвольної-революційних формацій і бачать вияв їх організованої дії. Ця дія революційного підпілля втримує серед мас віру в реалізаційність української ідеї та тримає їх в мобілізаційній готовості сказати своє слово в день всенароднього зриву.

Але на чужині цієї небезпеки нема. Тут за приналежність до української організації нікому не грозить шибениця, куля, тюрма чи заслання. Тут найвища жертва в ім'я України, це покищо кілька годин часу тижнево і кількаторок франків місячно. Тому тут бути організованим, це обов'язок кожного українця. Бо не ризикує нічим, вирятися того, за що краці сини й доньки українського народу на Рідних Землях ризикують найвищою жертвою, це значить ставити себе поза рамки національної спільноти, це стягати на себе осуд історії й прокляття нащадків.

Організованість, це не тільки мобілізація національних сил, не тільки з'єднання зусиль. Це теж і вироблення та удосконалювання цих сил і здібностей суспільства. Визвольна боротьба сьогодні й державне будівництво в майбутньому вимагають всебічно вироблених і здібних людей, які уміли б бачити можливості національної роботи і вміли її робити.

Я вказав на вагу й потребу організованости.

Ми як організація, що взяла на себе завдання ширити й реалізувати ідею організованості серед української еміграції у Франції, зробили в цьому напрямку дуже багато. Але ми ще далеко не вичерпали тих можливостей, що їх нам дає французький терен. Поза рамками УНС і поза рамками організованого життя взагалі — все ще лишається більша частина української емі-

грації у Франції. І шлях нашої дальшої діяльності, це шлях розбудови УНС через постійне включання в організоване життя неорганізованих та посилення національного виховання, суспільного вироблення й культурно-освітньої праці в наших клітинах. Ця праця зобов'язує кожного члена УНС.

За критичний підхід до суспільних проблем

(Докінчення)

Сьогодні ж у нас до підтримки язви партійництва несвідомо спрочинюються багатьох з-поміж тих, які бачать його погубну роллю на всіх відтинках нашого суспільного життя і для наших визвольних змагань в цілому.

Вже п'ятнадцять років минає від появи на українському ґрунті явища бандерівщини. Поява її не була внутрішньою справою ОУН, бо ОУН не була одною з в тому часі самих життям і твердою дійсністю на українських землях розторощених партій, але революційною організацією, яка гуртувала найкращий елемент та єдиною реальною силою, здатною вести визвольну боротьбу. Диверсія Бандери була ударом по цій силі і вона вогненно стрічкою розколола на два табори не тільки саму ОУН, але й ту велику частину українського суспільства, яка бачила в ОУН той чинник, що мобілізує народні сили до боротьби та поведе їх до остаточної перемоги.

Група Бандери, поставивши в начало своєї «революційної» дії культ «чину ради чину», почала себе проявляти в найгірших формах. Таким чином бандерівщина дуже скоро сама себе демаскувала, а ті елементи, що напочатку повірили були, що спір ведеться «за чистоту революційної лінії» та опинилися по другому боці барикади, пізнавши справжні наміри диверсантів, повернулися в лоно ОУН.

Але як зареагувало на це явище українське суспільство тоді, перед п'ятнадцятьма роками, і як воно реагує сьогодні? Поважна його частина підійшла до справи поверхово, повірила плитким аргументам розкольників, легалізуючи тим руйну роботу, даючи диверсантам моральну підтримку та постачаючи людські резерви. Де були справжні причини розколу, яку вартість мали бандерівські аргументи, над цим далеко не всі заінтересовані завдали собі труда подумати. А заінтересованим в таких справах повинен бути кожний українець, бо йшло (і йде сьогодні) про справи, які мають чи не рішальний вплив на розгортання української визвольної боротьби.

Не будь цієї поверховості й плиткості серед поважної частини національного загалу, бандерівщина не знайшла б була ґрунту для себе. Але опершись на його примітивізм, вона закорінилася і веде розкладову роботу по сьогодні.

Завдячуючи своє існування примітивізму частини суспільства, бандерівці самі цей примітивізм культивують. Як на Батьківщині, так і на чужині доводилося зустрічати чимало людей, з яких декотрі навіть якщо її не були членами бандерівської партії, то стояли до неї дуже близько і вповні знаходилися в системі її виховання. Такий добродій доказував вам, що український прапор тільки синьо-жовтий (прапор з протилежним порядком барв він не вагався топтати ногами), що Бандера був ад'ютантом сл. п.

полк. С. Коновальца, власоручно застрілив Перацького, командував повстанчими відділами і нерідко клявся, що на власні очі бачив полк. А. Мельника в гештапівській уніформі. Але коли ви переключилися в розмові на іншу тему, наприклад, про Шевченка, Хмельницького, Мазепу, Міжновського, визвольні змагання, перед вами відкривалася вся інтелектуальна убогість і примітивізм вашого співрозмовника.

Посторонній, чи як він себе називав — «безпартійний» глядач дивився і дивиться на цю справу дещо інакше. Він найскорше нічого не боронить, але всіх осуджує, бо ж йому — «всеодно хто вождем буде». Заглибитися в суть проблеми, проаналізувати її — він не збирається, бо це вимагає інтелектуальної напруги і здорового морального критерія, дарма, що це єдиний шлях пізнати причину лиха.

Це один з яскравих прикладів шкідливості, поверховості й безкритичного підходу до вуртуючих в суспільному житті проблем. Подібних йому можна б було навести десятки. Наявність їх в нашому суспільному житті вказує на потребу виховування широких народних мас в дусі державницького способу думання, суспільного вироблення, збудження серед них нахилу до основного пізнання й аналізу всіх явищ і факторів в нашому суспільному житті та твердих моральних засад, які були б основним критерієм у всіх потягненнях.

Серед широких мас національного загалу слід закрити ту правду, що шлях до нашого національного ідеалу можуть прокладати люди підні цього ідеалу. Ніколи бездушні істоти в людській подобі, люди без обличчя й хребта, оті за словами сл. п. Олени Теліги — парчаці життя, що їх вона так яскраво схарактеризувала. Що українська держава приїде тоді, коли нарід піднесеється до рівня її нестримного хотіння, коли збудує її у своєму серці та стане на височині завдань, що їх ставить перед вами історія.

Все те, що ми творимо сьогодні, не є початком і основою всього, а лише надбудовою, продовженням здобутків боротьби й праці попередніх поколінь. Бо перед нами не був хаос, а були люди, не гірші за нас патріоти, які боролись, працювали і творили національні надбання. Пройдений ними кілометраж до національної мети є частиною вічного шляху нації в історію, що його всі її покоління мусять продовжувати, а не починати від себе. Здійснення нашого національного ідеалу приїде як вислід змагань цілих поколінь. Тому у нас мусять панувати культ пошани до традицій.

Але культивуючи пошану до традицій, не можемо ідеалізувати без розбору всієї спадщини. Бо минуле як і сучасне, мало крім добрих і злих сторони, які вказують нам як не треба робити.

Наша історія поруч Святослава Завойовника,

Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Мономаха, знає теж і Святополка Окаянного. Поруч Дорошенка Хмельницького, Мазепи — Іскру, Кочубея, Пушкаря. Поруч Шевченка — Драгоманова, поруч Міхновського, Петлюри, Коновальця — Винниченка, Махнів, Зелених і їм же ність числа. Поруч єдності княжої держави — удільній князівстві й князів міжусобиці, чорні ради і шукання протекцій у ворогів України за козальських часів, «пашківські республіки» визвольних змагань. Тут потрібно суворой класифікації подій, явищ, людей і їхніх ідей.

Підаючи суворій аналізі наше минуле, мусимо бути строго об'єктивні. Єдиним мірилом вартостей мусить бути добро української справи.

УКРАЇНЬКА НАЦІЯ

(Продовження)

Український нарід зголосив свій прихід у коло європейських народів на світанку європейської історії. Вже в IX ст., різні українські племена лущаєся протягом одного століття в одну Руську державу, зі столицею в Києві. Молода українська держава, загартована походами князя Святослава Завойовника (960-972), за Володимира Великого зосереджує в собі всі українські й чужі дооклиці землі та наляється тоді найсильнішою державою в Європі. X-те століття бачило здійсненою ту велику соборницьку ідею, що за неї вже тисячу років летється українська кров.

Але московський князь Андрій Суздальський руйнує 1169 р. Київ, а 1240 р. татарська навала кладе на довший час кінець українській князівській державі над Дніпром. Тоді осередок українського державного життя посувається на захід і від 1240 р. роллю Київської держави перебирає держава Галицько-Волинська. Але за сто років та сама татарська інвазія та наступ північних і західних сусідів підкосили і цю українську державу. 1340 р. вона попадає, почасти, під панування Польщі, почасти Литви.

По двох століттях неволі, збунтувався закріпощений дух нації. Повстала українська стихія та мечем і огнем привернула собі самостійність. В половині XVI століття постає українське козацтво, зроджене тугою всієї української нації до волі й панування. В 1648 р. під проводом гетьмана Богдана Хмельницького воно розгромлює Польщу і створює самостійну українську державу, що з усіма змінами проіснувала до 1764 р., а саме Запоріжжя — до 1775 р.

В Козацькій державі ліваною пробивається вічна воля української нації до самостійності й соборності, до експансії й затвердження своєї окремішності на грані двох світів — Європи й Азії, між Заходом і Сходом.

Битва під Полтавою 1709 р. рішила на довший час не лише долю України, але й всієї східної Європи, бо в огні цієї битви викувалася московська імперія, що нарушила світову рівновагу. Україна перетворюється в московську провінцію.

Тоді українська державницька ідея заходить у глибоке підземелля і плекається у тайних організаціях, аж доки не з'являється пророк України — Тарас Шевченко, що своїм вищим сло-

Все те, що сприяло розвитку нації, спричинялося до її росту, розвитку, сили й могутності — добре і гідне наслідкування. Все, що її послаблювало і приводило до руїни й упадку — зле і його слід викоринувати.

Це є той критичний підрід до суспільних проблем і той моральний критерій, яким мусимо керуватися у всіх наших посяганнях.

Але дати собі раду, не розгубитися в лабіринті цих проблем, не піддатися демагогам з оманними кличками — може тільки людина суспільно вироблена, людина, яка не боїться влибитися в саму суть кожної проблеми. Це є наш ідеал української людини і за неї мусимо змагатися в нащій суспільно-виховній роботі.

В Мулик

вом голосить віковичну волю української нації до самостійного життя.

На переломі XIX - XX століть, державницьку ідею репрезентує Микола Міхновський, що створює націоналістичну Революційну Українську Партію (РУП), а коли РУП підпадає соціалістичним впливам — Українську Народну Партію (УНП). Микола Міхновський уважається сьогодні творцем модерного українського націоналізму.

З вибухом революції у московській імперії 1917 р., українська нація potwierджує свою волю до самостійного життя двома великими актами: 22. січня 1918 р. проголошує суверенність української держави, а рік пізніше, 22. січня 1919 р. — соборність всіх українських земель. По упадку української держави, її велику ідею перенесла на себе Організація Українських Націоналістів. Вона не зложити зброї доти, доки дозво не Святої Софії не проголосить святочно і величньо всьому світові: Від сьогодні українська нація сама порядкує своїм життям у Самостійній Соборній Українській Державі.

✽

Розгляньмо тепер культурно-мистецький розвиток української нації, вибираючи кілька моментів, що найкраще характеризують душу її Генія.

Як лише зродилася в українських племенах свідомість приналежності до одного національного організму, як народилася українська нація, від того часу вона виказує вічні духові цінності. Разом із хрищенням Руси 988 р., приходить у Київ письменство. В тодішній українській літературі бачимо войовничий дух і національну гордість. Перші проповіді наших духовників, як наприклад, першого Київського Митрополита українця, Іларіона, якого називають сьогодні виразником стародавнього націоналізму, нав'язні вогнем посвяти рідній землі, її князям і віри! Наші літописи, це книги, в яких найшла сильний вислів ідея української національної окремішності й вишности. ідея державности та експанзивности. Найтовнішим виразником тогочасної України є «Пісня про похід Ігоря». В ній знаходимо залізний вислів войовничого духа — національних гордоців Київської держави.

(Далі буде)

ЩЕ ДО З'ІЗДУ УНС

Коли в якійсь країні вибирають депутатів до законодавчої палати, то ці депутати залишаються так довго, як довго триває їх каденція, навіть якщо виборці змінили свою думку про того чи іншого депутата. Вони можуть в майбутніх виборах його не вибирати, але під час його каденції виборці підпорядковуються всім законам, усталеним законодавчою палатою і не мають права не виконувати законів держави, навіть якщо ці закони є протилежні їхнім персональним інтересам.

Якщо приміяти цю засаду до нашого організованого життя, то рішення З'їзду Української Національної Єдності є законом для всіх її членів на час цілого ділового року. Їх незвільно нехтувати, навіть якщо зміжчасі в тій чи іншій Філії чи Товаристві обставини змінилися і та чи інша постанова З'їзду видається недоцільною. Жодна клітина не має права не підпорядковуватися постановам З'їзду, навіть якщо вона делегата на З'їзд не вислалала, або цей делегат з якоюсь ухвалою не погоджувався, але вона більшістю голосів була прийнята. Це так само, як громадянин держави не має права міняти державних законів або їм не підпорядковуватися тому, що він участі у виборах не брав, або ним вибраний депутат за ці закони не голосував.

Якщо громадянин держави не користує зі свого виборчого права, то ніколи йому й на думку не приходить сказати: я не голосував і усталених посилами, у виборі яких я участі не брав, законів не визнаю, бо знаю, що за таку поставу держава притягає до судової відповідальності. Отже, кожний громадянин держави підпорядковується державним законам, незалежно від того — подобаються вони йому чи ні.

Не може бути інакше і в нашому організованому житті. Якщо якась клітина не прислала своїх делегатів на З'їзд, то це ще не дає їй права не виконувати його ухвал, мовляв, на З'їзді ми не були, в ухвалях не узялденно наших можливостей і тому ми їм не підпорядковувомся.

Тепер, перед черговим З'їздом УНС, з повищого слід зробити два висновки: 1. клітинам слід виконати всі постанови попереднього З'їзду, якщо вони дотепер ще не виконані і 2. висилати делегатів на З'їзд та брати в ньому

участь на те, щоб постанови З'їзду яконайбільше покривалися з інтересами всіх клітин.

Які перед нами проблеми, всім відомо, які труднощі до переборення, — теж відомо, отже — кожний член УНС повинен застановитися над цими справами, їх основно передумати та передати уповноваженим делегатам, і користаючись правом дорадчого голосу для кожного члена УНС, в міру можливостей, також приїжджати на З'їзд в характері гостей, щоб могли забрати голос в тих справах, які будуть порушені, бо винесеним рішенням кожна клітина буде зобов'язана підпорядковуватися продовж цілого ділового року.

З'їзд не повинен бути прикрою формальністю, якої слід позбутися. З'їзд, це не виконання обов'язку супроти Головної Управи. З'їзд, це насамперед обов'язок членів самих супроти себе, супроти цілості організації.

Веручи участь в розмовах і дискусіях З'їзду, кожний член УНС висловлює свої думки, ба навіть ідеї, що можуть зродитися якраз в цій ширій атмосфері, коли кругозір учасника виходить поза межі свого щоденного оточення і, слушаючи думок інших учасників З'їзду, бачить великий розмір і завдання нашої справи. В такій спільній розмові виявляється творчість нашого духа і для її кристалізування буває часом вистачаюча якась невелика, але шира й продумана фраза — вона може бути висловом великої ідеї. В таких моментах учасник ніби знову народжується, його духовість набирає свіжості й енергії для дальшої звазятій боротьби на користь нашої загальної справи.

Кожний член УНС став ним добровільно, отже — свідомо погодився виконувати громадські обов'язки тому, що так йому диктувало його національне сумління. Тепер це сумління не повинно дозволити йому цих обов'язків нехтувати. Світ не знає людини без обов'язку. Держава, накладаючи на громадянина обов'язки, на сторожі їх ставить адміністрацію, поліцію, суд. У нас цих ексекутивних чинників немає. Але у нас є національне сумління, і в обличчї великих змагань за державне відродження Батьківщини — збережим його чистим і не послабленим.

ОБІЖНИК ГОЛОВНОЇ УПРАВИ

Організаційні справи

Згідно з Обіжником Головної Управи з 25. лютого, VI. З'їзд УНС відбудеться 9. і 10. квітня ц. р. З'їзд відбудеться в залі Вельмітських Комбатантів, 59. Верньйо, Париж 13, метро: Глясьє. З'їзд починається в суботу, 9. квітня, о год. 9 (точно). Всі делегати на год. 9. повинні вже бути зібрані в залі нарад. Делегатів і гостей, що приїжджати му напередодні З'їзду або в суботу рано, просимо зголошувати в Першій Українській Друкарні, 3. рю-до-Сабо, Париж 6.

Дижурний чекатиме в Друкарні до год. 24 в п'ятницю і до години 8.30 в суботу. Тих, що прийдуть на двірєць в суботу вранці, не раніше як в годині 8, просимо зголошуватися безпосередньо в залі нарад.

В зв'язку з тим, що З'їзд відбувається на латинський Великдень, коли в Парижі трудно дістати кімнату в готелі, просимо Управу клітин до 1. квітня найпізніше зголосити точний поіменний стан приїжджаючих, подаючи день при

їзду, щоб ми могли зарезервувати в готелях кімнати та вислати купони на зняжжю оплати за лізніци. Фізичних членів просимо зголошуватися безпосередньо до Головної Управи.

Всі ті, що не прислали дотепер звітів з діяльності за діловий рік (від минулорічного З'їзду по день виготовлення звіту) та не подали стану приїжджаючих на З'їзд, зобов'язані це зробити до 1. квітня найпізніше. Звіти, що надійдуть пізніше, на З'їзді не будуть виголошені, а зголошені люди не дістануть купонів на зняжжю за лізніци.

Пригадуємо, що всі делегати повинні мати: 1. членську виказку, 2. уповноваження від Управи клітини. Формуляри уповноваження клітини отримують своєчасно.

ПРОПОНОВАНА ГОЛОВНОЮ УПРАВОЮ ПРОГРАМА З'ІЗДУ

Молитва;
Відкриття З'їзду — Голова Головної Управи
д-р Я. Мусянович;

Перевірка мандатів;
Вибір Президії З'їзду й Комісії: Матки й Ре-
золюційної;
Привіти;
Відчитання й схвалення протоколу поперед-
нього З'їзду;

Звіти з діяльності клітин;
Звіти членів Головної Управи за таким поряд-
ком: 1. Секретар, 2. Культурно-освітній рефе-
рент, 3. Скарбник, 4. Заст. Голови;

Дискусія над звітами;
Внесення ухвал;
Звіт Контрольної Комісії;
Роля української преси, націоналістичної зо-
крема, і громадянство, — доповідь — ред. О.
Ждановича;

Вибір Головної Управи й Контрольної Комісії;
Резолюції;
Евентуалії;
Закриття З'їзду.

Передбачається доповідь інж. О. Бойдуника
на актуальну тему.

На закінчення З'їзду відбудеться мистецька
імпреза.

Культурно-освітні справи

1. Переглядаючи звіти з діяльності клітин,
приходимо до висновку, що Управи клітин й
члени УНС з матеріалів вміщених на сторінках
біюлетеню «Єдність» відтукують хіба на об'єк-
т і користають зі святкових рефератів. Нато-
мість не маємо жодних відгуків на інші матері-
али на актуальні в нашому суспільному житті
та виховні теми. Ми нераз пригадували в Об'єд-
никах, що статті міщені в біюлетені слід пере-
читувати та передискутувати на ширших сходин-
ках членів та давати відгуки в формі побажань,
зауваг тощо. Але як показує досвід, ця ділянка
праці до сьогодні лишлася занедбаною. Тому
ще раз нагадуємо Управам клітин і всім членам
УНС потребу влаштувати бодай раз на міся-
ць ширші сходини з доповідями, відчитаними,
гутірками, дискусіями тощо. В програму таких
сходин слід теж включити читання статей з
біюлетеню «Єдність» та їх обговорювати. Чекає-
мо відгуків.

2. З нагоди Великодня, пропонуємо Управам
клітин улаштувати для своїх членів і прихиль-
ників Спільне Свячене. Великдень в українців
— пов'язаний з глибокою релігійно-національ-
ною символікою. Тому слід подбати, щоб членство
УНС по клітинах мало змогу зібратися та разом,
в святочній атмосфері, відсвяткувати це найбі-
льше в християнській Церкві свято й пригадати
рідні традиції. Бажаючи отримати для улашту-
вання імпрези поради, просимо звертатися до
Головної Управи.

3. Свято Українського Моря. На згадку підне-
сення 29. квітня 1918 р. Чорноморською фльо-
тою українських історію, день 29. квітня увій-
шов в українську історію як день українського
моря. Управи клітин повинні подбати про його
гідне відмічання святочними сходинками. Свято
моря тим більше заслуговує на відмічання, що
це одна зі світлих дат української історії, яка
знаменує відродження славних морських тради-
цій у відродженій у 1918 р. українській державі.

Бажаючи отримати святочні матеріали, про-
симо звертатися до Головної Управи.

Фінансові справи

Перед З'їздом УНС подаємо до відома Управ
клітин і членів УНС фінансовий звіт за час від
15. квітня 1954 р. по 15. березня 1955 р.

Прибутки:

Сальдо на день 15. квітня 1954 р.	49.315 фр.
Організаційний фонд УНС (закін- чення збірки, проголошеної 4. З'ї- здом УНС)	89.094 фр.
Членські внески (в тому 7.000 фр. від фізичних членів)	35.310 фр.
Виплати на утримання південно- платного робітника Головної Управи	46.900 фр.
Р а з о м	220.619 фр.

Видатки:

Оплата залі нарад З'їзду УНС	15.700 фр.
Курс Громадського Активу УНС	28.808 фр.
Вінки на Могили Вождів сл. п.	
С. Петлюри і Є. Ковальця	14.970 фр.
Платня виконувачим функції південноплатного робітника Го- ловної Управи	20.000 фр.
Експедиція журанлу «Ль'Юкрен Лібр»	3.739 фр.
Експедиція біюлетеню «Єдність»	4.929 фр.
Канцелярйні видатки й оплата пошти	10.195 фр.
Подорожні видатки	34.983 фр.
Р а з о м	133.322 фр.

Сальдо на день 15. березня 1955 р. 87.297 фр.

Як бачимо зі звіту, платність клітин (як член-
ських внесків, так і щомісячних вьлат на утри-
мання південноплатного робітника Головної У-
прави) — була рішуче незадовільною. На оплату
робітника клітини повинні були внести за звіто-
вий період, згідно з постановою З'їзду, — 132.000
фр. Але деякі клітини зовсім не приступили до
виконання цієї постанови, інші ж вьв'язалися з
неї лише частинно і тільки частина — повністю.
Таким чином, майже дві треті грошей, прина-
чених 5-им З'їздом на це, клітини не вьплатили.

Не краще представляється справа з вьплатою
членських внесків. Згідно з постановою 5. З'їз-
ду, клітини й фізичні члени були зобов'язані
розрахуватися за членські внески до 15. липня
1954 р. найпізніше. По день 15. березня 1955 р.
Управи клітин розрахувалися лише за 140 чле-
нів. Знову ж деякі клітини нічого не вьплатили,
а інші не розрахувалися навіть і за 50% своїх
членів і лише частина клітин вьв'язалася впов-
ні. У висліді, Головна Управа не тільки була
позбавлена забезпечених їй З'їздом фінансових
засобів, необхідних для реалізації намічених
З'їздом організаційних і культурно-освітніх зав-
дань, не тільки що не могла утримувати півден-
ноплатного робітника, але й частину тих скром-
них засобів та обмеженого часу членів Головної
Управи, який вони могли використати більш
продуктивно для інших важливих завдань, ви-
трачувано на писання листів, упімнень і прига-
док до клітин-боржників.

Над аномальністю цього стану застановимо-
ся на З'їзді. Однак кожна клітина має ще змо-
гу перед З'їздом вьв'язатися зі своїми фінансо-
вих задовжень, лив'їдуючи тим самим потребу
підносити на З'їзді цю прикру справу, яка чести
нікому не принесе. Клітини вишлють на З'їзд
своїх делегатів на те, щоб вирішувати нап'ямні
про дальшу діяльність організації. До цього во-
ни мусять насамперед вьказати свою громадсь-
ку здисциплінованість та почуття відповідаль-
ності теж і в площині фінансовій.

Клітини-боржників звизаємо розрахуватися
зі всіх задовжень негайно по отриманні цього
обіжника.

Париж, 21. березня 1955 р.